

PROJENİN AMACI

Sözlü tarih çalışmaları içinde bir ilk olan Türkiye'de Yayıncılığın Hafızası Projesi'nin amacı Türkiye'de yayıncılık tarihinin bir dönemine kişisel hafıza ve anlatı üzerinden ışık tutmaktır. Bu proje, incelenecek tarihi periyod için bir tanıklık arşivi oluşturmanın yanı sıra mevcut yazılı kaynaklara yeni öyküler ve perspektifler katacaktır.

Türkiye'de yayıncılık üzerine yapılan çalışmaların birçoğu kurumsal yapı ya da metin analizi üzerinden ilerlemektedir. TYH ile, yayıncılığın kurduğu hafıza, dönem tanıklarının anlatıları üzerinden açığa çıkarılacak ve saha çalışmalarına yeni bir malzeme ile katkıda bulunacaktır. Ayrıca, yayıncılar etrafında nüvelenen düşünce dünyasının oluşturduğu kültürel alanlara, mekan ve süreçlere sözlü tarih çalışması ile ışık tutulacak ve yapılacak görüşmeler aracılığıyla öne çıkan ortak mekanlar, isimler, düşünce evreleri arasındaki köprüler incelenecektir.

ilem
ilmi etüdler derneği

İLEM, nitelikli ilim adamı yetiştirmek, ilim anlayışını İslam medeniyetinin köklerinden hareketle yeniden yorumlamak ve yeni bir hayat nizamı için gerekli bilgi ve birikimi oluşturmak gayesiyle 2002 yılında kurulmuştur.

Bu amaçla İLEM bünyesinde lisans ve lisansüstü katılımcılara yönelik eğitim programlarının yanı sıra çeşitli toplumsal meselelerle ilgili konferans, panel, anma toplantıları ve seminerler düzenlenmektedir.

Ayrıca, yürütülen çeşitli düzeydeki faaliyetlerin dökümanları ve diğer akademik çalışmalar, kitap, dergi, bülten gibi muhtelif yayınlara dönüştürülmekte ve kamuoyunun istifadesine sunulmaktadır.

Aziz Mahmut Hüdayi Mah. Türbe Kapısı Sk. No: 13 Üsküdar, İstanbul

 tyh.org.tr bilgi@tyh.org.tr (0216) 460 25 50

 ilem.org.tr bilgi@ilem.org.tr (0216) 460 25 50

   [ilmietudlerderneği](https://www.instagram.com/ilmietudlerderneği) [ilmietudler](https://twitter.com/ilmietudler)

TÜRKİYE'DE YAYINCILIĞIN HAFIZASI

tyh.org.tr

 tyh.org.tr bilgi@tyh.org.tr (0216) 460 25 50

 ilem.org.tr bilgi@ilem.org.tr (0216) 460 25 50

   [ilmietudlerderneği](https://www.instagram.com/ilmietudlerderneği) [ilmietudler](https://twitter.com/ilmietudler)

ilem
ilmi etüdler derneği

Tarafından
yürütülmektedir.

T.C. KÜLTÜR VE TURİZM
BAKANLIĞI

Tarafından
desteklenmektedir.

PROJENİN HEDEFLERİ

- Türkiye'de fikri üretimin kök saldığı yayıncılık faaliyetlerini belirlemek
- Yayıncılık süreçlerinin tanıkların hafızasında yer edinme şekillerini açığa çıkarmak
- Yayıncılık dünyasında kurulan siyasal-kültürel birlikteliklerin zaman içinde ve belli tarihi olaylar etkisiyle değişip değişmediğini tespit etmek
- Yayıncılıkla kurulan hafızanın merkez şehirlerle diğer Anadolu şehirleri arasındaki akışını ve ilişkisini incelemek

PROJE HAKKINDA

Yayıncılık dünyası, içinde kültürel, sosyal taşıyıcıları barındırmasının yanı sıra iktisadi bir döngü ve düşünsel bir evredir. Türkiye'de yayıncılık, üzerinde düşünülen, farklı yönleriyle konuşulan bir alan olmasına rağmen yayın faaliyetlerinin düşünsel süreçlere etkisi üzerine pek çalışma yoktur. Bu bağlamda akademik yazında yayıncılığın kendine has bir tarihi pek yer bulmamıştır. Matbuat aleminden bahsederken kitap, dergi, gazete gibi birbiri ile iç içe olan farklı alanlardan söz ediyoruz. Bu malzemenin üretilmesinde en önemli rolü üstlenen yayıncılar, yayın faaliyetlerinin kümelenildiği mekanlar ve etkileşimler Türkiye düşün dünyasının en renkli havzası olma özelliğindedir.

Yayıncılık faaliyetleri, içinde fikrin gelişimini barındırdığı gibi, bu faaliyetlerin yapıldığı mekanların sosyolojisini de etkilemektedir. Yayıncılık bizzat basılı materyal üretimi sağladığı için alanla ilgili yapılan çalışmalar da bu basılı malzemeler üzerinden okunmaktadır. Oysa bu faaliyetleri gerçekleştiren yayıncıların Türkiye kültürel iklimine katkılarını gösterecek çalışmalar oldukça eksiktir. Yayıncılık dünyasının nasıl şekillendiği ve bunu oluşturan kişilerin nasıl bir havza oluşturduğu aydınlatılmış bir mesele değildir.

1980 sonrasında yaygınlaşan, görünür hale gelen ve önemli çıktılar veren yayıncılık alanı Türkiye'nin hem siyasal hem de kültürel mekanlarını

oluşturmuştur. Kitleler resmi kurumlardan ziyade bu sivil alanlarda birleşmiş ve buralar düşüncenin yeşerdiği mekanlar olmuştur. Bu anlamda TYH ile Türkiye'deki yayıncılık alanının yapı taşları, bu mekanların kurucu veya müdavim şahsiyetlerinin tanıklığı üzerinden incelenecektir.

Türkiye yayıncılığı ürettiği yayınlarla, oluşturduğu hafıza mekanlarıyla, kişisel algı ve deneyimlerle; bilinci, kişiliği ve anıları dönüştüren bir havzadır. Yayıncılık dünyasında önde gelen şahsiyetlerin bu alana dair hafızaları, içinden geçtikleri ve şekillendirdikleri dönemi farklı veçhelerden aydınlatacaktır. Sözlü tarih görüşmeleri ile farklı inceleme alanları oluşturacak bu proje, Türkiye akademisi ve aydınlarının bu alandaki çalışmalarına katkıda bulunacaktır. Bu anlamda projenin öncelikli muhatapları Türkiye'nin düşünen ve geçmişin bilgisine objektif bir bakışla yaklaşacak kesimleridir.

İnsan tanıklığı ile yayıncılık dünyasının analizini öneren bu proje gerek kişiler ve olaylar, gerek fikirler ve kavramlar gerekse de tarihi seyrin takibi açısından başta tarih alanında olmak üzere, siyaset bilimi, sosyoloji, kültürel çalışmalar vb. alanlarda çalışan araştırmacılar için çok önemli çıktılar sağlayacaktır.